

Esben Bjørn Salmonsens tale ved uddelingen af Undervisningsprisen

Taler

Esben Bjørn Salmonsens
Forperson for Danske
Studerendes Fællesråd

Dato

11. september 2023

Sted

Den Kongelige Opera,
København

Omstændigheder

Undervisningsprisen uddeles af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Kære studerende, Kære HKH, Kære Minister og kære alle jer der også kerer jer om den gode undervisning

Tak for invitationen til at tale, til hvad der efter min mening er årets vigtigste prisuddeling. Den pris som hylder de ildsjæle som skaber en særligt god undervisning for os studerende.

Og netop ildsjælene er det der går igen, når jeg taler med mine medstuderende, om hvilke undervisere der får dem til at læne sig frem i stolen i forelæsningssalen og suge til sig. Det er jer, der simpelthen ikke kan lade være at lade være med at lade jeres nysgerrighedsdrevne glæde for faget stråle ud over os studerende, og jer der bliver nødt til at finde på en helt ny måde at formidle netop jeres stof på. Fordi I ikke kan lade være.

Jeg talte for nyligt med en studerende, som på det første studie hun startede på, slet ikke var faldet til, fordi undervisere ikke udstrålede faglig begejstring. Som derfor måtte starte på ny. På amerikanske studier på SDU, hvor hun til gengæld blev mødt af en smittende begejstring for stoffet, som gjorde at hun ikke kunne andet end at lyse fagligt tilbage. Det er de oplevelser der gør, at man har lyst til at blive endnu dygtigere, sagde hun

Det eneste man kan som underviser på en videregående uddannelsesinstitution er at inspirere og motivere. Inspirere til at vi studerende vil fordybe os i det faglige. Det er det i prismodtagere gør. Åbner en ny verden, hvor der er plads til at man kan dykke ned og blive væk i enten proteinstrukturer eller værker fra

1800-tallet og så dykker klogere op. Det er det i prismodtagere gør, hver eneste dag, når I møder og deler ud af jeres kunnen. Og det mange andre undervisere gør rundt omkring.

For vi studerende skal ikke bare være med som passagerer på bagsædet igennem vores uddannelsessystem. En dygtig underviser er med til at give os muligheden for at engagere os. Og muligheden for at vi kan fordybe os i vores faglige niche. Det bliver kun vigtigere i fremtiden, når vi har et år mindre til det.

Undervisning som ildsjælenes projekt

Men det her er først og fremmest ildsjælenes pris. En pris til dem der giver noget ekstra til de studerende, så man kan læse det helt ned i noterne. Og alt for mange steder er den gode undervisning afhængig af jer, og af kollegaer der er ligeså store ildsjæle som jer.

Nogle tanker om undervisningspriser

Men alene det at anerkende den gode undervisning er et godt skridt i den rigtige retning. På et tidspunkt stødte jeg på en tidligere studentepolitisk aktiv der i 90'erne var med til at få indført en undervisningspris. Et stort skridt. Føltes det som. Der skulle selvfølgelig være en stor attraktiv præmie. Kan I gætte, hvad den blev? Det blev selvfølgelig et forskningssemester – ja et halvt års undervisningsfri, så man rigtigt kunne få fokuseret på sin forskning. Heldigvis står vi et helt andet sted i dag. Et sted hvor undervisning er noget vi rent faktisk er mange der går op i, også på universiteterne.

Men også et sted, hvor det her stadigt er ildsjælenes pris. Og undervisning er ildsjælenes projekt. Fordi videnskabelig anerkendelse, og forfremmelser i alt for høj grad ikke hænger sammen med den forskel man skaber i undervisningslokalet. Men det er undervisningen alt for vigtig til, at vi ikke får ændret på. For jeg tror der ligger nøgler til store samfundsudfordringer her.

For nøglen til at skabe bedre trivsel kan ligge i forelæsningslokalet. Hvordan er man som underviser med til at sætte rammen om meningsfulde faglige fællesskaber? Og hvordan opdager man som underviser hvis en studerende mistrives? Begge de ting kræver, en sikker faglig hånd, som har fået den

opkvalificering, som der skal til, for at trivslen kan være i fokus i undervisningsrummet.

En anden nøgle der kan ligge i undervisningslokalet er, hvordan vi skaber mere diverse faglige miljøer. For nyligt læste jeg et studie fra Institut for naturfagernes didaktik som viste at mandlige undervisere opfatter mandlige studerende som mere talentfulde end kvinder i naturvidenskab. En ubevidst praksis, men en praksis som har stor betydning for vores faglige miljøers udvikling. Er det mon et sted at starte, hvis vi i fremtiden vil have en mere ligelig kønsfordeling blandt professorerne? Det kræver I hvert fald, at vores undervisere bliver mere bevidste om det.

Hvis den gode undervisning er nøglen til de problemer – og sikkert mange flere – så kræver det i hvert fald, at vi bruger markant mere energi på det. Det kræver, at man ikke kun skriver i stillingsopslaget, at undervisning prioriteres højt, men også gør det til samtalen. Og det kræver, at vi stiller krav til hinanden om, at man som underviser skal udvikle sin didaktik igennem hele arbejdslivet. Det kræver, at der er tiden til, at man kan prioritere at lave nye slides til sit undervisningsforløb, og nytænke hvordan summeøvelsen skal se ud, i stedet for, at man hele tiden skal skrive den næste forskningsansøgning. Men det kræver rammerne er der, for at man kan prioritere sådan. Men det stiller også krav til, at vi studerende møder den faglige nysgerrighed. Men det vil vi også. Hvis vi får chancen. Så jeg håber I vil være med til, at skabe flere af de oplevelser. For de gode uddannelser må ikke bare være ildsjælenes projekt.

Så til alle jer ildsjæle derude: klø på, og bliv ved med at give os studerende så mange begejstrende faglige oplevelser. Og til alle jer uddannelsesledere og magthavere: værdisæt undervisning, vejledning og uddannelse højt! Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prisuddelingstale

Relateret

Christina Egelunds tale ved overrækkelsen af Undervisningsprisen
11. september 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/esben-bjorn-salmonsens-tale-ved-uddelingen-af-undervisningsprisen>